

Briuselis, 2024 m. gruodžio 19 d.
(OR. en)

17074/24

Tarpinstitucinė byla:
2024/0321(NLE)

ENFOPOL 534
CRIMORG 167
CT 133
IXIM 268
COLAC 190
CORDROGUE 128
JAI 1894

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2024 m. gruodžio 18 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2024) 580 final
Dalykas:	Pasiūlymas TARYBOS SPRENDIMAS dėl Europos Sąjungos ir Brazilijos Federacinės Respublikos susitarimo dėl bendradarbiavimo su Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūra (Europolu) ir Brazilijos federaline policija ir per jas sudarymo Europos Sąjungos vardu

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2024) 580 final.

Priedama: COM(2024) 580 final

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2024 12 18
COM(2024) 580 final

2024/0321 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl Europos Sąjungos ir Brazilijos Federacinės Respublikos susitarimo dėl bendradarbiavimo su Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūra (Europolu) ir Brazilijos federaline policija ir per jas sudarymo Europos Sąjungos vardu

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

Šis pasiūlymas susijęs su Susitarimo su Brazilijos Federacine Respublika (toliau – Brazilija) dėl bendradarbiavimo su Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūra (toliau – Europolas) ir Brazilijos federaline policija ir per jas (toliau – Susitarimas) sudarymu.

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Europolo misija – padėti valstybėms narėms užkirsti kelią visų formų sunkiam tarptautiniam ir organizuotam nusikalstamumui, kibernetiniams nusikaltimams ir terorizmui ir su jais kovoti. Globalizuotame pasaulyje, kuriame sunkūs nusikaltimai ir terorizmas tampa vis labiau tarpvalstybiniai ir universalūs, teisėsaugos institucijos turėtų būti visapusiškai pasirengusios bendradarbiauti su išorės partneriais, kad užtikrintų piliečių saugumą. Todėl Europolui turėtų būti sudaryta galimybė glaudžiai bendradarbiauti su trečiųjų šalių teisėsaugos institucijomis, be kita ko, keičiantis asmens duomenimis, tiek, kiek reikia jo užduotims atlikti, laikantis Reglamento (ES) 2016/794¹ išdėstytų reikalavimų sistemos. Kartu svarbu užtikrinti, kad asmens duomenų apsaugai būtų taikomos tinkamos privatumo ir pagrindinių asmenų teisių bei laisvių apsaugos priemonės.

Kaip nustatyta Reglamento (ES) 2016/794 25 straipsnio 1 dalies a–c punktuose, Europolas gali keisti asmens duomenimis su trečiosiomis šalimis arba tarptautinėmis organizacijomis, remdamasis vienu iš toliau nurodytų pagrindų:

- pagal Direktyvos (ES) 2016/680 36 straipsnį priimtu Komisijos sprendimu, kuriame nustatyta, kad trečioji šalis, teritorija ar vienas ar daugiau nurodytų sektorių toje trečiojoje šalyje, arba atitinkama tarptautinė organizacija užtikrina tinkamą apsaugos lygį (sprendimas dėl tinkamumo);
- Sąjungos ir trečiosios šalies ar tarptautinės organizacijos tarptautiniu susitarimu, sudarytu pagal SESV 218 straipsnį, kuriuo nustatomos tinkamos asmenų privatumo ir pagrindinių teisių ir laisvių apsaugos garantijos;
- bendradarbiavimo susitarimu, leidžiančiu keisti asmens duomenimis, kurį Europolas ir trečioji šalis ar tarptautinė organizacija sudarė iki 2017 m. gegužės 1 d. pagal Sprendimo 2009/371/TVR 23 straipsnį.

2017 m. gegužės 1 d. pradėjus taikyti Reglamentą (ES) 2016/794, derybas dėl tarptautinių susitarimų su trečiosiomis šalimis dėl keitimosi asmens duomenimis su Europolu Sąjungos vardu veda Komisija. Kiek to reikia Europolo užduotims atlikti, jis taip pat gali užmegzti ir palaikyti bendradarbiavimo santykius su išorės partneriais, sudarydamas darbinius ir administracinius susitarimus, kurie savaime negali būti teisiniu pagrindu keisti asmens duomenimis. Kitaip nei tarptautinius susitarimus, šiuos susitarimus sudaro Europolas ir jie nėra privalomi Europos Sąjungai arba jos valstybėms narėms².

Lotynų Amerikos organizuotos nusikalstamos grupės kelia didelę grėsmę Europos Sąjungos vidaus saugumui, nes jų veiksmai vis dažniau būna susiję su įvairiais nusikaltimais Sąjungoje,

¹ 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/794 dėl Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūros (Europolo), kuriuo pakeičiami ir panaikinami Tarybos sprendimai 2009/371/TVR, 2009/934/TVR, 2009/935/TVR, 2009/936/TVR ir 2009/968/TVR (OL L 135, 2016 5 24, p. 53; ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/794/oj>) (toliau – Reglamentas (ES) 2016/794).

² Reglamento (ES) 2016/794 23 straipsnio 1 ir 4 dalys.

visų pirma prekybos narkotikais srityje. 2021 m. Europos Sąjungos sunkių formų ir organizuoto nusikalstamumo grėsmių vertinime (SOCTA) pabrėžiama, kad Europos Sąjungoje prekiaujama precedento neturinčiais neteisėtų narkotikų iš Lotynų Amerikos kiekiais, už kuriuos gaunamas milijardus eurų siekiantis pelnas, o šios lėšos naudojamos įvairioms nusikalstamosioms organizacijoms (tarptautinėms ir veikiančioms Europos Sąjungoje) finansuoti ir Europos Sąjungos teisinės valstybės principui silpninti³.

Naujausiose ataskaitose patvirtinama, kad kokaino pasiūla Europoje yra rekordinio dydžio ir kad šis narkotikas vartotojams yra įperkamesnis ir prieinamesnis nei anksčiau⁴. Didžioji dalis Europos Sąjungoje konfiskuojamų narkotikų atgabenama jūra, visų pirma jūriniuose konteineriuose⁵, o į Europos Sąjungą jie siunčiami tiesiai iš jų gamybos šalių, taip pat iš kaimyninių kilmės šalių Lotynų Amerikoje, įskaitant Braziliją⁶. Brazilijos nusikalstamos organizacijos tapo Kolumbijos nusikaltėlių tinklų partnerėmis ir taip pat perka Bolivijoje bei Peru pagamintą kokainą. Be neteisėtos prekybos, šie tinklai teikia paslaugas visame pasaulyje veikiantiems nusikaltėlių tinklams, kurie naudojami Brazilijos uostais kokainui transportuoti⁷. Vertinant pagal Europos uostuose ir kituose uostuose, iš kurių narkotikai siunčiami į Europą, konfiskuotą kokaino kiekį, Brazilija 2020 m. (konfiskuota apie 71 tona kokaino), kaip ir kelerius ankstesnius metus, buvo viena pagrindinių vietų, iš kurių siunčiamas šis narkotikas⁸. Oficialūs Brazilijos duomenys patvirtina, kad Europa yra didžiausia paskirties vieta, į kurią iš Brazilijos siunčiamas kokainas⁹.

Lotynų Amerikoje įsikūrusios nusikalstamos organizacijos yra gerai įsitvirtinusios, be to, jos veikia ir kitose nusikalstamumo srityse, kuriose veikti yra įgaliotas Europolas, kaip antai kibernetinių nusikaltimų, pinigų plovimo ir nusikaltimų aplinkai srityse.

2022–2024 m. programavimo dokumente Europolas pažymėjo, kad, be kita ko, didėjanti narkotikų paklausa ir išaugęs maršrutų, kuriais narkotikai siunčiami prekiauti Europos Sąjungoje, skaičius pagrindžia tvirtesnio bendradarbiavimo su Lotynų Amerikos šalimis poreikį¹⁰.

Atsižvelgiant į tai, Europolo ir Brazilijos bendradarbiavimas tęsiamas nuo 2017 m. balandžio mėn., kai pasirašytas Strateginio bendradarbiavimo susitarimas¹¹. Rezultatai, pasiekti įgyvendinus šį susitarimą ir įsteigus Brazilijos ryšių biurą Europole, įskaitant paskesnę Brazilijos ryšių palaikymo pareigūnų dislokavimą Europole 2020 m. rugsėjo mėn., padėjo sustiprinti bendradarbiavimą strateginiu operatyviniu lygmeniu su valstybėmis narėmis ir Europole atstovaujamosiomis trečiosiomis šalimis.

³ 2021 m. Europos Sąjungos sunkių formų ir organizuoto nusikalstamumo grėsmių vertinimas (SOCTA) „A corrupting influence: the infiltration and undermining of Europe's economy and society by organised crime“ (liet. „Korupcinė įtaka. Organizuotu nusikalstamumu vykdoma infiltracija į Europos ekonomiką ir visuomenę bei kenkimas joms“), pateikta <https://www.europol.europa.eu/publication-events/main-reports/european-union-serious-and-organised-crime-threat-assessment-socta-2021>.

⁴ *EU Drug Market: Cocaine*, p. 58, pateikta https://www.emcdda.europa.eu/publications/eu-drug-markets/cocaine_en.

⁵ *Europol and the global cocaine trade*, p. 5, pateikta https://www.emcdda.europa.eu/publications/eu-drug-markets/cocaine/europe-and-global-cocaine-trade_en.

⁶ *Europol and the global cocaine trade*, p. 5, pateikta https://www.emcdda.europa.eu/publications/eu-drug-markets/cocaine/europe-and-global-cocaine-trade_en.

⁷ *EU Drug Market: Cocaine*, p. 47, pateikta https://www.emcdda.europa.eu/publications/eu-drug-markets/cocaine_en.

⁸ *EU Drug Market: Cocaine*, p. 24, pateikta https://www.emcdda.europa.eu/publications/eu-drug-markets/cocaine_en.

⁹ *EU Drug Market: Cocaine*, p. 52, pateikta https://www.emcdda.europa.eu/publications/eu-drug-markets/cocaine_en.

¹⁰ 2022–2024 m. Europolo programavimo dokumentas, p. 150.

¹¹ <https://www.europol.europa.eu/partners-agreements/strategic-agreements>.

Nuo to laiko Brazilijos federalinė policija veiksmingai bendradarbiavo ir įsitraukė į bendrus veiksmus su Europos Sąjungos valstybėmis narėmis ir Europolu, kad kovotų su tarptautiniu organizuotu nusikalstamumu ir terorizmu, o Europa ir visas pasaulis taptų saugesni. Jau pasiekta daug teigiamų rezultatų¹² – nuo kasdienio keitimosi informacija per Europolo saugaus keitimosi informacija tinklo programą (SIENA) iki dalyvavimo Europos kovos su nusikalstamumo grėsmėmis daugiadalykės platformos (EMPACT) posėdžiuose ir bendrų tyrimų su valstybėmis narėmis¹³.

Brazilija dalyvauja Lotynų Amerikos ir Karibų valstybių bendrijos (CELAC) kovos su narkotikais koordinavimo ir bendradarbiavimo grupės veikloje. Be to, Brazilija yra Šiaurės ir Pietų Amerikos policijos bendruomenės (Ameripolo) narė ir yra įsipareigojusi prisidėti prie pastangų ardyti organizuotas nusikalstamas grupes, dalyvaujančias narkotikų gamybos ir prekybos veikloje. Be to, Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centras (EMCDDA) Braziliją išskyrė kaip vieną svarbiausių tarptautinių partnerių, galinčių padėti mažinti pasaulinę kokaino pasiūlą¹⁴.

Tačiau Europolo ir Brazilijos strateginio bendradarbiavimo susitarimas nėra teisinis pagrindas keistis asmens duomenimis. Vis dėlto toks intensyvesnis Europolo ir Brazilijos operatyvinis bendradarbiavimas ir dalijimasis atitinkama informacija būtų svarbūs veiksniai kovojant su sunkiais nusikaltimais daugelyje abipusiškai svarbių nusikalstamumo sričių, kaip antai prekybos narkotikais ir nusikaltimų aplinkai, ypač atsižvelgiant į tai, kokią svarbą vaidmenį Brazilijos nusikaltėlių tinklai atlieka pasaulinėje narkotikų rinkoje.

Atsižvelgdama į tai, 2023 m. kovo 9 d. Komisija pateikė rekomendaciją, kuria siūloma, kad Taryba suteiktų įgaliojimus pradėti derybas dėl Europos Sąjungos ir Brazilijos susitarimo dėl Europolo ir Brazilijos kompetentingų kovos su sunkiais nusikaltimais ir terorizmu institucijų keitimosi asmens duomenimis¹⁵. 2023 m. gegužės 15 d. Taryba suteikė įgaliojimus ir priėmė derybinius nurodymus¹⁶.

Derybos su Brazilija dėl šio Susitarimo pradėtos 2023 m. liepos mėn. Siekiant turėti vieną, nuoseklią ir teisiškai privalomą priemonę, reglamentuojančią Europolo ir Brazilijos bendradarbiavimą, į Susitarimą taip pat buvo įtrauktos nuostatos dėl strateginio bendradarbiavimo ir keitimosi ne asmens duomenimis.

Po trijų derybų raundų ir trijų techninių susitikimų pagrindiniai derybininkai pasiekė preliminarų susitarimą dėl teksto ir 2024 m. spalio 18 d. parafavo Susitarimo teksto projektą. Teisėkūros institucijos buvo reguliariai informuojamos ir su jomis konsultuotasi visais derybų etapais, visų pirma pateiktos ataskaitos atsakingai Tarybos darbo grupei ir Europos Parlamento LIBE komitetui.

¹² Vienas iš šio bendradarbiavimo teigiamų rezultatų pavyzdžių – operacija „Chameleon/Enterprise“, pateikta <https://www.europol.europa.eu/newsroom/news/over-40-arrested-in-biggest-ever-crackdown-against-drug-ring-smuggling-cocaine-brazil-europe>.

¹³ Per vieną iš tyrimų Prancūzijos karinės jūrų pajėgos konfiskavo šešias tonas kokaino <https://maoc.eu/french-authorities-seize-6-tons-of-cocaine-in-the-gulf-of-guinea-with-the-support-of-maoc-n/>.

¹⁴ *EU Drug Market: Cocaine*, p. 82, pateikta https://www.emcdda.europa.eu/publications/eu-drug-markets/cocaine_en.

¹⁵ COM(2023) 132 final.

¹⁶ 2023 m. gegužės 15 d. Tarybos sprendimas (ES) 2023/1010 ir 2023 m. balandžio 28 d. Tarybos dokumentas 8525/23.

- **Suderinamumas su esamomis Sąjungos politikos sritimis**

Derybos dėl Susitarimo vyko laikantis 2023 m. gegužės 15 d. Tarybos priimtų išsamių derybinių nurodymų. Šis Susitarimas taip pat dera su esama Sąjungos politika teisėsaugos bendradarbiavimo srityje.

Per pastaruosius kelerius metus padaryta pažanga gerinant valstybių narių tarpusavio bendradarbiavimą keičiantis informacija, taip iš teroristų ir sunkius nusikaltimus darančių nusikaltėlių atimant galimybę veikti. Esamais Komisijos strateginiais dokumentais pagrindžiama būtinybė gerinti teisėsaugos bendradarbiavimo Europos Sąjungoje veiksmingumą ir efektyvumą, taip pat plėsti bendradarbiavimą su trečiosiomis šalimis. Tai, be kita ko, yra Saugumo sąjungos strategija¹⁷ ir Europos Sąjungos kovos su organizuotu nusikalstamumu strategija¹⁸.

Pagal šiuos strateginius dokumentus jau sustiprintas tarptautinis bendradarbiavimas teisėsaugos srityje. Remdamasi Tarybos suteiktais įgaliojimais, Komisija derėjosi su Naująja Zelandija dėl susitarimo dėl keitimosi asmens duomenimis su Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūra (Europolu)¹⁹. Taip pat reikėtų priminti, kad Taryba anksčiau yra suteikusi įgaliojimus pradėti derybas su Alžyru, Egiptu, Jordanija, Izraeliu, Libanu, Maroku, Tunicu ir Turkija dėl tarptautinių susitarimų dėl keitimosi asmens duomenimis su Europolu²⁰.

Be to, Susitarimas atitinka 2021–2025 m. Europos Sąjungos narkotikų strategiją²¹ ir 2021–2025 m. Europos Sąjungos kovos su narkotikais veiksmų planą²², kuriuose pabrėžiama tarptautinio bendradarbiavimo svarba sprendžiant daugialypius narkotikų reiškinių aspektus.

Šiuo požiūriu Susitarimas su Brazilija taip pat turėtų būti laikomas platesnio masto pastangų stiprinti Europos Sąjungos ir tam tikrų Lotynų Amerikos šalių bendradarbiavimą teisėsaugos srityje dalimi. Todėl, remdamasi Komisijos rekomendacija, be Susitarimo su Brazilija, Taryba suteikė įgaliojimus pradėti derybas dėl panašių tarptautinių susitarimų ir su Bolivija, Ekvadoru, Meksika ir Peru, siekiant galutinio tikslo – sustiprinti kovą su terorizmu ir sunkiais nusikaltimais, įskaitant prekybą narkotikais²³.

Kartu itin svarbu, kad teisėsaugos bendradarbiavimas su trečiosiomis valstybėmis visiškai atitiktų pagrindines teises, įtvirtintas Europos Sąjungos sutartyse ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje.

Vienas itin svarbus apsaugos priemonių rinkinys, visų pirma priemonių, nurodytų Susitarimo II ir IV skyriuose, yra susijęs su asmens duomenų apsauga, kuri yra viena iš pagrindinių teisių, įtvirtintų Europos Sąjungos sutartyse ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje. Pagal Europolo reglamento 25 straipsnio 1 dalies b punktą Europolas gali perduoti asmens duomenis trečiosios šalies institucijai arba tarptautinei organizacijai remdamasis pagal SESV

¹⁷ COM(2020) 605 *final*, 2020 7 24.

¹⁸ COM(2021) 170 *final*, 2021 4 14.

¹⁹ Europos Sąjungos ir Naujosios Zelandijos susitarimas dėl Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūros (Europol) ir Naujosios Zelandijos kompetentingų kovos su sunkiais nusikaltimais ir terorizmu institucijų keitimosi asmens duomenimis (OL L 51, 2023 2 20, p. 4), Europos Vadovų Taryba – Europos Sąjungos Taryba, pateikta <https://www.consilium.europa.eu/en/documents-publications/treaties-agreements/agreement/?id=2022013&DocLanguage=lt>.

²⁰ 2018 m. gegužės 28 d. Tarybos dokumentai 9339/18, 9334/18, 9331/18, 9342/18, 9330/18, 9333/18, 9332/18, 9320/18.

²¹ 2020 m. gruodžio 18 d. Tarybos dokumentas (ES) 14178/20.

²² OL C 272, 2021 7 8, p. 2.

²³ 2023 m. gegužės 15 d. Tarybos sprendimai (ES) 2023/1009, 2023/1008, 2023/1011, 2023/1012.

218 straipsnį Sąjungos ir tos trečiosios šalies ar tarptautinės organizacijos sudarytu tarptautiniu susitarimu, kuriuo užtikrinama privatumo ir pagrindinių asmens teisių ir laisvių apsauga. Susitarimo II ir IV skyriuose numatytos tokios apsaugos priemonės, įskaitant nuorodas, užtikrinančias įvairius duomenų apsaugos principus ir prievoles, kurių turi laikytis Šalys (3, 4, 5, 7, 10, 11, 12, 13, 18 ir 19 straipsniai), taip pat nuostatos, užtikrinančios individualias teises (6, 8 ir 9 straipsniai), nepriklausomą priežiūrą (14 straipsnis) ir veiksmingą administracinę ir teisminę teisių gynimą teisių pažeidimo atveju bei Susitarime pripažintas apsaugos priemonės tvarkant asmens duomenis (15 straipsnis).

Susitarimo projekte nustatytos tinkamos asmenų privatumo, pagrindinių teisių ir laisvių apsaugos priemonės, taip pat teisinis pagrindas keistis asmens duomenimis, siekiant kovoti su sunkiais nusikaltimais ir terorizmu.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 218 straipsnio 6 dalyje numatyti sprendimai „dėl susitarimo sudarymo“. Kadangi pasiūlymas yra susijęs su sritimis, kurioms taikoma įprasta teisėkūros procedūra, reikalingas Europos Parlamento sutikimas, todėl procedūrinis teisinis pagrindas yra SESV 218 straipsnio 6 dalies a punkto v papunktis.

Pasiūlymą sudaro du pagrindiniai tikslai ir sudedamosios dalys, t. y. Europolo ir Brazilijos teisėsaugos bendradarbiavimas, taip pat tinkamų apsaugos priemonių, susijusių su privatumo ir asmenų pagrindinių teisių bei laisvių apsauga, nustatymas vykstant šį bendradarbiavimą. Todėl materialinis teisinis pagrindas turi būti SESV 16 straipsnio 2 dalis ir 88 straipsnis.

Taigi šis pasiūlymas grindžiamas SESV 16 straipsnio 2 dalimi ir 88 straipsniu kartu su SESV 218 straipsnio 6 dalies a punkto v papunkčiu.

• Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)

Reglamente (ES) 2016/794 nustatytos konkrečios taisyklės dėl Europolo vykdomo asmens duomenų perdavimo už Europos Sąjungos ribų. Jo 25 straipsnio 1 dalyje išvardyti atvejai, kai Europolas gali teisėtai perduoti asmens duomenis trečiųjų šalių teisėsaugos institucijoms. Iš tos nuostatos matyti, kad tam, kad Europolas galėtų perduoti asmens duomenis Brazilijai, reikia sudaryti privalomą Europos Sąjungos ir Brazilijos tarptautinį susitarimą, kuriame būtų numatytos tinkamos privatumo ir pagrindinių asmenų teisių bei laisvių apsaugos priemonės. Todėl, remiantis SESV 3 straipsnio 2 dalimi, Susitarimas priklauso Sąjungos išimtinėi išorės kompetencijai. Taigi šio pasiūlymo atitikties subsidiarumo principui netikrinama.

• Proporcingumo principas

Pirmiau išdėstyti Sąjungos tikslai, susiję su šiuo pasiūlymu, gali būti pasiekti tik sudarant privalomą tarptautinį susitarimą, kuriuo numatomos būtinos bendradarbiavimo priemonės ir kartu užtikrinama tinkama pagrindinių teisių apsauga. Susitarimo nuostatos neviršija to, kas būtina jo pagrindiniams tikslams pasiekti. Vienašaliai valstybių narių veiksmai Brazilijos atžvilgiu nėra alternatyva, nes Europolas atlieka išskirtinį vaidmenį. Vienašaliai veiksmai taip pat nebūtų pakankamas policijos bendradarbiavimo su Europos Sąjungai nepriklausančiomis šalimis pagrindas ir nebūtų užtikrinta būtina pagrindinių teisių apsauga.

• Priemonės pasirinkimas

Pagal Reglamento (ES) 2016/794 25 straipsnį, jei nėra sprendimo dėl tinkamumo, Europolas gali vykdyti asmens duomenų perdavimą trečiajai šaliai tik remdamasis pagal SESV 218

straipsnį sudarytu tarptautiniu susitarimu, kuriame numatytos tinkamos asmenų privatumo ir pagrindinių teisių bei laisvių apsaugos priemonės (Europolo reglamento 25 straipsnio 2 dalies b punktas). Pagal SESV 218 straipsnio 5 dalį įgaliojimai pasirašyti tokį susitarimą suteikiami Tarybos sprendimu.

- **Pagrindinės teisės**

Keičiantis asmens duomenimis ir trečiųjų šalių institucijoms juos tvarkant daromas poveikis pagrindinėms teisėms į privatumą ir duomenų apsaugą. Tačiau Susitarimu užtikrinamas bet kokio tokio poveikio būtinumas ir proporcingumas, užtikrinant, kad perduotiems asmens duomenims būtų taikomos tinkamos duomenų apsaugos priemonės pagal Europos Sąjungos teisę.

II ir IV skyriuose numatyta asmens duomenų apsauga. Tuo pagrindu 3–15 straipsniuose ir 18 bei 19 straipsniuose nustatomi pagrindiniai duomenų apsaugos principai, įskaitant specialių kategorijų duomenų tvarkymo tikslo apribojimą, duomenų kokybę ir taisykles, prievolės, taikomos duomenų valdytojams, įskaitant prievolės, susijusias su duomenų saugojimu, įrašų tvarkymu, saugumu ir tolesniu duomenų perdavimu, užtikrintinos asmens teisės, įskaitant teises, susijusias su prieiga, duomenų ištaisymu ir automatizuotu sprendimų priėmimu, nepriklausoma ir veiksminga priežiūra, taip pat administracinės ir teisminės teisių gynimo priemonės.

Apsaugos priemonės taikomos visoms asmens duomenų tvarkymo formoms Europolo ir Brazilijos bendradarbiavimo kontekste. Naudojimasis tam tikromis asmens teisėmis gali būti atidėtas, apribotas ar tas teises gali būti atsisakyta suteikti, jei tai būtina, pagrįsta ir proporcinga, atsižvelgiant į duomenų subjekto pagrindines teises ir interesus, visų pirma siekiant užkirsti kelią rizikai, galinčiai kilti vykdomam nusikalstamų veikų tyrimui ar patraukimui baudžiamojon atsakomybėn, kuris taip pat vykdomas pagal Sąjungos teisę.

Be to, Europos Sąjunga ir Brazilija užtikrina, kad nepriklausoma valdžios institucija, atsakinga už duomenų apsaugą (priežiūros institucija) prižiūrėtų su asmenų privatumu susijusius klausimus, kad tvarkant asmens duomenis būtų apsaugotos fizinį asmenų pagrindinės teisės ir laisvės.

32 straipsniu sustiprinamas Susitarime nustatytų apsaugos priemonių veiksmingumas, numatant reguliarias bendras jo įgyvendinimo peržiūras. Vertinimo grupėse dalyvauja atitinkamų duomenų apsaugos ir teisėsaugos sričių ekspertai.

Numatyta ir papildoma apsaugos priemonė: pagal 21 straipsnio 1 dalį neįvykdžius Susitarimo nuostatose numatytų įsipareigojimų, Susitarimo taikymas gali būti sustabdytas. Visi iki sustabdymo perduoti asmens duomenys ir toliau tvarkomi laikantis Susitarimo. Be to, nutraukus Susitarimą, prieš jo nutraukimą perduoti duomenys toliau tvarkomi pagal Susitarimo nuostatas.

Be to, Susitarimu užtikrinama, kad Europolo ir Brazilijos keitimasis asmens duomenimis atitiktų tiek nediskriminavimo principą, tiek Chartijos 52 straipsnio 1 dalį, kuria užtikrinama, kad poveikis Chartija užtikrinamoms pagrindinėms teisėms neviršytų to, kas tikrai būtina, kad būtų iš tikrųjų pasiekti bendrojo intereso tikslai, laikantis proporcingumo principo.

3. *EX POST* VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

Netaikoma.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Poveikio Sąjungos biudžetui nėra.

5. KITI ELEMENTAI

- **Igyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Igyvendinimo planas nereikalingas, nes Susitarimas įsigalios tą dieną, kai bus gautas paskutinis rašytinis pranešimas, kuriuo Europos Sąjunga ir Brazilija diplomatiniais kanalais praneš viena kitai, kad procedūros jų pusėje yra baigtos.

Kalbant apie stebėseną, Europos Sąjunga ir Brazilija kartu peržiūri Susitarimo įgyvendinimą praėjus vieniems metams po jo įsigaliojimo ir vėliau – reguliariai, taip pat papildomai, jei to paprašo viena iš Šalių arba dėl to susitariama kartu.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

1 straipsnyje nurodytas Susitarimo tikslas ir taikymo sritis.

2 straipsnyje pateikiamos Susitarime taikomos apibrėžtys.

3 straipsnyje nurodomi asmens duomenų tvarkymo tikslai.

4 straipsnyje nurodomi bendro pobūdžio duomenų apsaugos principai, kurių turi laikytis Europos Sąjunga ir Brazilija.

5 straipsnyje nustatytos specialios asmens duomenų bei duomenų subjektų kategorijos, pvz., nusikalstamų veikų aukų, liudytojų ar kitų asmenų, galinčių pateikti informacijos apie nusikalstamas veikas, taip pat asmenų iki 18 metų.

6 straipsnyje nustatytas automatizuotas asmens duomenų tvarkymas.

7 straipsnyje pateikiamas tolesnio gautų duomenų perdavimo pagrindas.

8 straipsnyje nustatyta teisė susipažinti su duomenimis, užtikrinant, kad duomenų subjektas turėtų teisę pagrįstais laiko tarpais gauti informacijos apie tai, ar su juo susiję asmens duomenys tvarkomi pagal Susitarimą.

9 straipsnyje nustatyta teisė reikalauti ištaisyti, ištrinti asmens duomenis ir apriboti jų tvarkymą; tai duomenų subjektui užtikrina teisę kreiptis į kompetentingas institucijas, kad jos ištaisytų netikslius duomenų subjekto asmens duomenis, perduotus pagal šį Susitarimą.

10 straipsnyje nustatytas pranešimas apie asmens duomenų saugumo pažeidimus, susijusius su asmens duomenimis, perduotais pagal Susitarimą, užtikrinant, kad atitinkamos kompetentingos institucijos nedelsdamos viena kitą ir savo atitinkamą priežiūros instituciją informuotų apie tą saugumo pažeidimą ir imtųsi priemonių galimam neigiamam jo poveikiui sušvelninti.

11 straipsnyje nustatytas pranešimas duomenų subjektui apie asmens duomenų saugumo pažeidimą, užtikrinant, kad abiejų Susitarimo Šalių kompetentingos institucijos duomenų subjektui nepagrįstai nedelsdamos praneštų tuo atveju, kai asmens duomenų saugumo pažeidimas, tikėtina, gali turėti rimtų neigiamų pasekmių jo teisėms ir laisvėms.

12 straipsnyje nustatytas asmens duomenų saugojimas, peržiūra, taisymas ir trynimasis.

13 straipsnyje nustatytas įrašų apie asmens duomenų rinkimą, keitimą, prieigą prie jų, atskleidimą, įskaitant tolesnį perdavimą, sujungimą ir ištrynimą registravimas.

14 straipsnyje nustatyta priežiūros institucija, kuri yra nepriklausoma valdžios institucija, atsakinga už duomenų apsaugą (priežiūros institucija), kuri prižiūrėtų su asmenų privatumu

susijusius klausimus, įskaitant nacionalines taisykles, aktualias pagal Susitarimą, kad tvarkant asmens duomenis būtų apsaugotos fizinį asmenų pagrindinės teisės ir laisvės.

15 straipsnyje nustatytos administracinės ir teisminės teisių gynimo priemonės, kuriomis užtikrinama, kad duomenų subjektai turėtų teisę į veiksmingas administracines ir teismines teisių gynimo priemones esant Susitarime pripažintų teisių ir apsaugos priemonių pažeidimams, atsiradusiems tvarkant jų asmens duomenis.

16 straipsnyje nustatyti duomenų apsaugos principai, taikomi keičiantis ne asmens duomenimis.

17 straipsniu nustatytas tolesnis gautų ne asmens duomenų perdavimas.

18 straipsnyje nustatytas tiek asmens, tiek ne asmens duomenų, kuriais keičiamasi pagal Susitarimą, šaltinio patikimumo ir duomenų tikslumo vertinimas.

19 straipsnyje nustatytas duomenų saugumas, užtikrinant techninių ir organizacinių priemonių, skirtų tiek asmens, tiek ne asmens duomenims, kuriais keičiamasi pagal šį Susitarimą, apsaugoti, įgyvendinimą.

20 straipsnyje nustatytas ginčų sprendimas, užtikrinant, kad dėl visų ginčų, galinčių kilti dėl Susitarimo aiškinimo, taikymo ar įgyvendinimo, ar dėl bet kokių su tuo susijusių klausimų būtų konsultuojamasi ir deramasi su Europos Sąjungos ir Brazilijos atstovais, siekiant rasti abiem Šalims priimtina sprendimą.

21 straipsnyje nustatyta sustabdymo sąlyga.

22 straipsnyje nustatytas Susitarimo nutraukimas.

23 straipsnyje nustatyta sąsaja su kitomis tarptautinėmis priemonėmis, užtikrinant, kad Susitarimas nepažeistų teisinių nuostatų dėl keitimosi informacija, numatytų bet kurioje Brazilijos ir bet kurios Europos Sąjungos valstybės narės sutartyje ar susitarime, ir nedarytų joms poveikio.

24 straipsnyje nustatytas keitimasis įslaptinta informacija, jei tai būtina pagal Susitarimą.

25 straipsnyje nustatytas prašymų suteikti visuomenei prieigą prie pagal Susitarimą perduotų duomenų tvarkymas.

26 straipsnyje nustatytos nacionalinės ryšių palaikymo institucijos ir ryšių palaikymo pareigūnai.

27 straipsnyje nustatyta saugi ryšių linija.

28 straipsnyje nustatytos su Susitarimu susijusios išlaidos.

29 straipsnyje nustatytas pranešimų apie Susitarimo įgyvendinimą teikimas.

30 straipsnyje nustatytas Susitarimo įsigaliojimas ir taikymas.

31 straipsnyje nustatyti Susitarimo daliniai pakeitimai ir papildymas.

32 straipsnyje nustatyta Susitarimo peržiūra ir vertinimas.

33 straipsnyje nustatytos Susitarimo kalbos.

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl Europos Sąjungos ir Brazilijos Federacinės Respublikos susitarimo dėl bendradarbiavimo su Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūra (Europolu) ir Brazilijos federaline policija ir per jas sudarymo Europos Sąjungos vardu

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 16 straipsnio 2 dalį ir 88 straipsnį kartu su 218 straipsnio 6 dalies antros pastraipos a punkto v papunkčiu ir 218 straipsnio 7 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento pritarimą,

kadangi:

- (1) Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2016/794¹ numatyta, kad Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūra (Europolas) gali perduoti asmens duomenis trečiosios šalies institucijai, *inter alia*, remiantis pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 218 straipsnį Sąjungos ir tos trečiosios šalies sudarytu tarptautiniu susitarimu, kuriuo nustatomos tinkamos privatumo ir pagrindinių asmens teisių ir laisvių apsaugos priemonės;
- (2) pagal Tarybos sprendimą (ES) [XXXX]² [... m. ... d.] pasirašytas Europos Sąjungos ir Brazilijos Federacinės Respublikos susitarimas dėl bendradarbiavimo su Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūra (Europolu) ir Brazilijos federaline policija ir per jas (toliau – Susitarimas) su sąlyga, kad jis bus sudarytas vėliau;
- (3) Susitarimu nustatomi Europolo ir Brazilijos kompetentingų institucijų bendradarbiavimo santykiai ir joms leidžiama tarpusavyje perduoti asmens ir ne asmens duomenis, siekiant kovoti su sunkiais nusikaltimais ir terorizmu ir apsaugoti Sąjungos ir jos piliečių saugumą;
- (4) Susitarimu užtikrinama, kad būtų visapusiškai paisoma Sąjungos pagrindinių teisių chartijos, įskaitant teisę į privatą ir šeimos gyvenimą, pripažįstamą Chartijos 7 straipsnyje, teisę į asmens duomenų apsaugą, pripažįstamą Chartijos 8 straipsnyje, ir teisę į veiksmingą teisinę gynybą ir teisingą bylos nagrinėjimą, pripažįstamą Chartijos 47 straipsnyje. Susitarime numatytos tinkamos pagal Susitarimą Europolo perduotų asmens duomenų apsaugos priemonės;

¹ 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/794 dėl Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūros (Europolo), kuriuo pakeičiami ir panaikinami Tarybos sprendimai 2009/371/TVR, 2009/934/TVR, 2009/935/TVR, 2009/936/TVR ir 2009/968/TVR (OL L 135, 2016 5 24, p. 53; ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/794/oj>).

² [OL...]

- (5) Susitarimas neturi įtakos ir nedaro poveikio asmens duomenų perdavimui ar kitų formų bendradarbiavimui tarp institucijų, atsakingų už nacionalinio saugumo užtikrinimą;
- (6) pagal SESV 218 straipsnio 7 dalį Tarybai tikslinga įgalioti Komisiją Sąjungos vardu patvirtinti Susitarimo II, III ir IV priedų pakeitimus;
- (7) Reglamentas (ES) 2016/794 privalomas Airijai ir todėl ji dalyvauja priimant šį sprendimą;
- (8) pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo Nr. 22 dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį sprendimą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;
- (9) Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas savo nuomonę [xxx] pateikė [... m. ... d.];
- (10) Susitarimas turėtų būti patvirtintas Sąjungos vardu;
- (11) vadovaudamasi Sutartimis, Komisija Sąjungos vardu turi pateikti Susitarimo 30 straipsnio 2 dalyje numatytą pranešimą ir taip išreikšti Sąjungos sutikimą laikytis Susitarimo;
- (12) pagal Sutartis Komisija taip pat turi teikti Susitarimo 14 straipsnio 1 dalyje, 15 straipsnyje, 26 straipsnio 1 dalyje, 29 straipsnio 1 dalyje ir 29 straipsnio 2 dalyje numatytus pranešimus,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Sąjungos vardu patvirtinamas Europos Sąjungos ir Brazilijos Federacinės Respublikos susitarimas dėl bendradarbiavimo su Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūra (Europolu) ir Brazilijos federaline policija ir per jas.

Susitarimo tekstas pridedamas prie šio sprendimo.

2 straipsnis

Taikant Susitarimo 31 straipsnio 2 dalį, poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi dėl Susitarimo II, III ir IV priedų pakeitimų, patvirtina Komisija, pasikonsultavusi su Taryba.

3 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė